

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

PK LL. Ч. 5. НЮ ЙОРК І ДЖЕРСИ СІТІ, ВІСНОК, П'ЯТО СІЧНЯ 1944. № 5. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, January 11, 1944 VOL. LII.
ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПАЯ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ АМЕРИКИ. ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: BErges 4-10237. — Тел. У. Н. Союзу: BErges 4-1046 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

БОЛЬШЕВИКИ ЗА ПЕРЕМІНУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ В АМЕРИЦІ НА „ПОЛІТИЧНИЙ СОЮЗ“

НЮ ЙОРК. — Краєвий Комітет Комуністичної Партії розпочав працю над розв'язанням партії і переміною її на політичне товариство, мабуть з назвою „Американський Комуністичний Політичний Союз“. Це зроблено тому, що в Америці є традиція лише двох політичних партій, тобто Республіканської і Демократичної, а для третьої просто нема місця. Та не зважаючи на це переміну, большевики в Америці не зрікаються своїх політичних аспірацій і будуть далі ставити кандидатів при виборах. Це рішення запало односторонньо на засіданні 28 членів Краєвого Комітету на внесок секретаря Ірла Браудера. Конвенція ново-переіменованої політичної групи відбудеться в травні, а в міжчасі відбудуться зібрання для агітації за підготовою переміни.

КОНГРЕС ЗІБРАВСЯ НА ВАЖНІ НАРАДИ ПІСЛЯ ПЕРЕРВИ.

ВАШИНГТОН. — Серед загального напруження внаслідок свіжих подій у внутрішній та заграничній політиці зібрався сьогодні на нараді 78 конгрес Злучених Держав. Він має перед собою великі завдання, а одно із них буде вислухання звіту президента Рузвельта з його подорожі до Єгипту й Персії на конференції з трьома іншими начальниками великих держав. Важними справами теж є ухвалення нового податкового закону та одобрення плану нової платі ддя вояків та воячок американських збройних сил, як це його підготував Комітет Військових Справ Палати Репрезентантів.

45 000 НОВИХ ЛОДОК ДЛЯ ІНВАЗІЇ.

ВАШИНГТОН. — Підсекретар Флоту Джеймс В. Форестал виявив, що в недалекій будуччині треба буде ще збудувати 45 000 лодок для інвазії ворожих країв. З ухвалених 5 біліонів доларів має бути збудованих 65 000 різних кораблів, від малих лодок у причалах, довгих на 450 стій, аж до тракторів, що їх вживають як на морю так і на суші. Досі викінчено 20 000 кораблів і їх уже вживають на воєнних терені в Європі та на Північному полюсі.

ЛОНДОНСЬКА ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК. — Перше число лондонської газети „Дейлі Мейл“ появилася тут як фотографічна знімка у зменшеному форматі. Технічне видання налагоджене так, що фотографується лондонське видання, це-реслається його бомбовиком в Америку, а тут його знову відбивається.

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЯКИ ПІДУТЬ ДО ФРОНТОВИХ БОІВ ПО ЧЕРЗІ.

ВАШИНГТОН. — Воєнний департамент виробив план, щоб американські вояки йшли до фронтів боїв чергою. Внаслідок цього вояки з Аляски та Карібських островів повернуться домі в 1944 ю., а на їх місце підуть свіжі полки. Про це сповістив пресу президент Комітету для Військових Справ сенатор Рінолдс. Щодо вояків на Тихому океані то плани ще не викінчені, але якусь частину вояків теж привезуть домі в довшу відпустку в заміну за інші збройні частини. Європейські вояки ще не вломлюся в бої і тому вони не об'яні покищо ротатійним пляном.

ПРЕЗИДЕНТ СХИЛЬНИЙ ЗГОДИТИСЯ НА ПРИМУС ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — Після свого повороту з міжнародних конференцій та після налаштування залізничного страйку президент Рузвельт остаточно годиться на якийсь план введення примусової праці на лад примусової військової служби. Це виявили прилюдно причинники президента, що допомагають йому скласти промову на спільне засідання обох конгресових палат упродовж біжучого тижня. З огляду на недугу перестудя, передачують, що президент не буде вслі виносити своє послання особисто, а в такому випадку його неречить секретаря.

ІНШЕ ВІДЧУВАЮТЬ НЕДОСТАЧУ ЛЮДЕЙ У ВОЄНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.

НЮ ЙОРК. — Не зважаючи на різні погоди, начебто в околиці Нью Йорку відправляли робітників з праці у воєнних підприємствах. Воєнна Комісія Робучої Сили приголошує, що в наступних 4 місяцях потрібно буде додатково 87 000 робітників у воєнній індустрії, що має свої фабрики в Нью Йорку й околиці. Вислужені вояки не мають причини жалуватися на недостачу заняття, а Американський Легіон та Ветерани Чужинних Воєн заперечують, начебто таких бувших вояків трактовано з неохотою в приміанню до праці.

ЛИТОВСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СМЕТОНА ЗГІНУВ В ОГНІ

КЛІВЛЕНД (Огайо). — Антанас Сметона, перший президент незалежної Литви і президент у часі її заняття большевиками в 1940 р., згинув в огні 9 січня в домі свого сина. Він прожив 69 літ. Огонь повстав внаслідок заваленого огріддям рури надоліни двоповерхового деревляного будинку, в якому мешкав сім'я Сметонів. Батько Сметона й його жінка знаходилися на горішому поверті, а коли огонь повстав, обоє стариків кинулися сходами вниз. Пані Сметонів виринулася, а президент якийсь способом заблуdiv до кухні і там залуdivся димом, бо на тілі не найдено ніяких пошарів. Інші члени сім'ї врятувалися. Сметона втік перед большевицькою інвазією з Литви до Швейцарії, а звідти врибув як гість Злучених Держав в Америку. Часто виступав з промовами на литовських зібраннях і підтримував у них віру, що Литва одише як незалежна держава на підставі Атлантичного Чарту.

УРАДИ НАПАДЕНИХ ДЕРЖАВ НЕ ЗНАЮТЬ, З КИМ ВЕСТИ ПЕРЕГОВОРИ

ВАШИНГТОН. — Розвиток воєнних подій в Європі поставив румом справу повернення державних урядів, що тепер перебувають на вигнанні в Лондоні. Вони приготувалися об'явити владу та завести цивільну адміністрацію в своїх краях, але не знають, з ким мають про це говорити, щоб їх поступування врахали за правильно. Притоку до такої невпевненості дала конференція норвезького уряду з англійським. Після такої конференції американський департамент стейту проголосив, що вислід конференції не має обов'язуючої сили, бо вона не була переведена з американським секретаріатом закордонних відносин. Тепер чужинні уряди на вигнанні не знають, з ким мають переговорювати про об'являти владу в рідному краю: з Англією, чи з Америкою.

ЩО ЖДЕ НІМЦІВ ПІСЛЯ ВІЙНИ?

ВІНТЕР ПАРК (Флоріда). — Батько теперішнього секретаря скарбу, бувший американський амбасадор до Туреччини, Генрі Мортентав, висловив з нагоди своїх 88-літніх народних такий погляд на долю Німеччини після війни: Після першої світової війни Лойд Джордж і Клемансо домагалися пінсти на Німеччині. Тепер Сталін жадає пінсти за Сталінград, а Чорчл за Лондон та Коventрі. Раз німці мусять відчувати війну на своїй шкурі. Винаходи воєнні Об'єднаних Держав є справжніми інструментами знищення. У часі, коли німці передумують над способами оборони, альянські вчені і винахідники роблять всякі зусилля для віднесення перемоги і воли її осягнуть.

ФРАНЦУЗИ ПЛАНУЮТЬ ПЕРЕМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВИ

АЛЖІР. — Комітет для державної реформи при тимчасовій дорадній парламенті виробив уже програму реформ французької республіки, що ризніться поважно від плану, котрий прийняв Французький Комітет Національного Визволення. За цим пляном населенню дається більше безпосередню участь у вирішуванні політичних справ.

ГІТЛЕР ПІДДЕРЖУЄ ВОЄННОГО ДУХА РОЗСТРІЛАМИ

СТОКГОЛЬМ. — Донесення з Німеччини донають, що Гітлер розстрілює кожного дня коло сотку німців за те, що вони висказувалися „дефістично“. Гітлер, начальник Гестапо, при тому придумав, аби засуджених за дефітизм розстрілювати в приватності їх знайомих. Наприклад „одного лікаря, засудженого за те, що він сказав: „Тепер майже неможливо вірити в перемогу Німеччини“, розстріляно в приватності цивільного персоналу.

БЕЛЬГІЙЦІ Й ПОЛЯКИ ВОЮЮТЬ В АЛІАНТСЬКИХ ВІДДІЛАХ В ІТАЛІЇ

АЛЖІР. — В операціях британських командосів в Італії беруть тепер участь бельгійські й польські відділи. У цей спосіб в Італії воюють: американці, британці, шотландці, канадійці, французи, маори, ново-зеландці, мароканці, панджабці, гуркаси, бельгійці, поляки й італійці. В американських відділах є відділи альянських японців.

ПОЛЯКИ ХОТІЛИ БИ ЗНАТИ ПОГЛЯДИ МОСКВИ

ЛОНДОН. — Польський прем'єр Миколовичик уже добилися побачення з чеськовловаським президентом Бенешом, котрий шойно повернувся з Москви. Кажуть поляки, що Бенеш певно має передати їм погляди Москви на справу російсько-польського зближення.

Московський кореспондент „Нью Йорк Таймсу“ доносить, що московський уряд стоить далі твердо на становищі, що західні українські землі мають належати до совєтського союзу. Він переконаний, що це домогаання піддержує публична опінія в альянських краях.

МОСКВА. — Совєтська преса не подала найменшої вістки про заяву польського уряду в Лондоні згадати переходу червоної армії через ризьку границю. Уряд теж не подав на неї ніякої заяви.

ДАНЦИ ДАЛІ БУНТУЮТЬСЯ ПРОТИ ОКУПАНТІВ

СТОКГОЛЬМ. — З Данції прийшли вісти, що саботажники ушкодили поважно корабельні доки в Копенгазі, в котрих будується кораблі й машини для Німеччини.

КОМАНДАНТИ ЛЕТУНСЬКОЇ ІНВАЗІЇ. — Отсіх летунів вибрав собі генерал Айзенгеров на командантів інвазії в Європі. Від лівої руки до право: британський повітряний маршал сер Артур Коннінгем; британський начальник летунства, маршал сер Артур Тедер; генерал Карл Спау, американський командант стратегічних сил над Європою; і генерал Дуліта, новий командант американської восьмої повітряної сили в Європі.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗАНЯЛИ КІРОВЕ

ЛОНДОН. — Червона армія оточила й добула Кірове, останній більший залізничний узел на Україні, що був у німецьких руках, та пішла на відбиття від німців усіх залізниць на Україні. Вона знаходиться всього 28 миль від залізничної Варшава-Одеса та 65 миль від ріки Дністра. За неділю червона армія заняла 110 містечостей.

МОСКВА ОРГАНІЗУЄ ДРУГУ ПОЛЬСЬКУ ДИВІЗИЮ.

МОСКВА. — Московські часописи дають визначне місце вістям про відхід на фронт другої польської дивізії. Дивізія буде воювати попри червону армію й називається іменням відомого польського повстанця Генрика Домбровського.

Нова польська дивізія дістала все озброєння від совєтського уряду. Часописи кажуть, що це озброєння краще, ніж мали польські вояки від варшавського уряду; спеціально краще озброєнні панцирні полки. Вони мають польські національні прапори та йдуть на фронт з кличем: „На Варшаву!“

На чолі нової дивізії стоїть полковник Сівіцкі. В дивізії є жіночий батальон, що носить імення Емілії Плятерівної, відомої польської героїни.

НІМЦІ ПАЛЯТЬ ДО ТЛА РОСІЙСЬКІ СЕЛА.

МОСКВА. — Втікачі зо занятих німцями околиць Ленінграду оповідають, що німецькі війська палять до тла села на ленінградському фронті. Досі спалено в цей спосіб близько сто сіл. Подібної тактики держаться вони й щодо сіл поза російськими лініями; на них вони скидають пожежні бомби з повітря.

АЛІАНТИ УКРІПЛЯЮТЬСЯ ПІД КАССІНО.

АЛЖІР. — Пята армія генерала Кларка прибрала зовнішні оборонні лінії Кассіна та укріпилася на тих лініях, збираючи сили до нападу на оставші в німецьких руках части міста. Американські вояки звели в неділю зав'язку біт у 2 милі від Кассіна, у селі Сан Джюсті.

ВЕЛИКИЙ РЕЙД НА ЛЮДВІГСГАФЕН І МАНГАЙМ.

ЛОНДОН. — Великі відділи альянських літаків ударили у п'ятницю й суботу по важних промислових містах Людвігсгафені й Мангаймі. У Людвігсгафені розбито великі хемічні фабрики.

У неділю, не дивлячись на злу погоду, альянські літаки бігли по наїстичних позиціях у північній Франції та по німецьким місті Аахені.

Научні свідки альянського бомбардування Кілю, що прибули до Швеції, оповідають, що альянські літаки оставили в місті справжнє горюче кекло. Моряки кажуть, що Кіль зовсім знищений.

НІМЦІ ВИСИЛАЮТЬ ПРОТИ ТІТА СКРІПЛЕНІ СИЛИ

ЛОНДОН. — Сильно скріплені сили німецьких військ кинено з п'яти боків на югославських партизанів під маршалом Тіто.

Маршал Тіто видав приказ, аби всі югославські офіцери й вояки, що служать у німецьких або хорватських військах, негайно покинули цю службу й зголосилися до його партизанів. З цього лондонські обсерватори роблять висновок, що відділи Тіта сильно ослаблені останніми боями.

Приватними дорогами прийшли до Стокгольму вісти з Берліна, що Гітлер признав партизанів Тіта за правильну армію. Це буде мати такий наслідок, що німецькі війська не будуть розстрілювати як спайперів взятих в полон партизанів, як це робили досі, а будуть брати в неволю як правильних вояків. Цим зарядженням Гітлер хоче добитися, щоб в цей самий спосіб трактували й німецьких вояків югославських партизанів, котрі знаючи, що їм жеде від німців, самі убивали кожного пійманого німця.

НІМЦІ ПОСПІШАЮТЬ З БУДОВОЮ ОБОРОННИХ ПОЗИЦІЙ.

ЛОНДОН. — За донесеннями з європейського континенту німці прискорюють будову оборонних позицій здвож Каналу й Північного Моря. У цих околицях вони зібрали тепер величезні сили війська, які обчислюють на 45 дивізій.

ЗАТОПИЛИ ДВІ НІМЕЦЬКІ СУБМАРИНИ В ОДНОМУ ДНІ.

ЛОНДОН. — Капітан Ф. Дж. Вокер, що за останнє літо виробив власну техніку боротьби проти підводних човнів, знову затопив за 8 годин на Атлантиці дві німецькі субмарини. Його техніка базується на груповій боротьбі малих човнів.

АЛІАНТИ БОМБАРДУЮТЬ СТ. ДЖОРДЖ НА НОВІЙ ІРЛАНДІЇ.

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНОМУ ПАЦИФІКУ. — Альянські літаки, що мають свої бази на Соломонських островах, заатакували ворожі позиції в Ст. Джордж, на Новій Ірландії. Боеві літаки, що товаришили бомбоміжкам, зостріли певно 10, а можливо 12, ворожих боевих літаків, що вилетіли проти рейдовиків. Наші втрати — шість літаків.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошується хоча мати своє оголошення.

За оголошення редакция не відповідає.

Subscription rates table with columns for PEREDPLATA and SUBSCRIPTION RATES, listing prices for one year, six months, and three months for both domestic and foreign subscribers.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИЛКИ - СТАЛІН

Вендел Вілкі, що правдоподібно знов хотів би бути кандидатом з республіканського боку на уряд президента краю, вважає за потрібне, мабуть з огляду на свою майбутню кандидатуру, заатакувати в Нью Йорк Таймс з 2. січня б. р. теперішню адміністрацію, зокрема президента Рузвелта, за те, що в-проводі міжнародної політики грають першу скрипку Совети замість Злучених Держав, або точніше: Сталін замість Рузвелта. Та маючи можливість на увазі головно цьогорічні президіяльні вибори і сентуальну свою кандидатуру, Вілкі хотів діткнути през. Рузвелта, але зате не мав найменшої інтенції вразити чимсь Совети чи Сталіна, коли делікатно згадав за балтійські держави і ті землі, що перед війною входили на схід в склад Польщі, дораджуючи, щоб при допомозі американського, "простого розуму" полагати ці справи так зручно, щоб цю розв'язкою це більше затиснути приязнь з Сталіном і Советами, чи, як він виказується, "з можливо найсильнішим союзником, якого Злучені Держави колинебудь мали".

Що Вілкі, коли іде про Совети і Сталіна, так дійсно думає, в те досі назагал не сумнівалися, ні тут, ні в Советях, коли судити по тому, що доходить до публічного відома. Він навіть зачав був ставати свого роду "знавцем" американсько-советських справ, щось так, як бувший амбасадор Джозеф Дейвіс.

Ось і тому саме така цікава ось та "наука", яку дістав тепер Вілкі з боку советської офіційної преси, себто від самого Сталіна, що сказав йому ясно, щоб не мішався в несові

"політичний грал" не казати визнати советсько-американські відносини, а теж не журився справами, які вже вирізняла советська конституція та з якими Совети дають собі раду і без його помочи. Очевидно, що не обійшлося і без цього, щоб його виступ не злучили зараз з виступом реакціонерів та нацистською пропагандою. Та це вже належить до обов'язкових додатків советських коментаторів та їхніх полечеників.

Не входячи в саму суть ось такого виступу Вілкія, до якого саме через його виборчу закрутку годі прив'язувати особливу вагу, хочемо піднести, що йому така "лекція" готова вийти на добро. Своім дилетантським підходом до Советів в книжці, що розійшлося у міліони примірників, він цілком не поміг американському суспільству визнатись у тому, що Совети собою уявляють і як треба ставитись до американсько-советської проблеми. Збирав він за це дешеві лаври, хоч були такі ліберали, що звертали увагу на його незнання Росії. Тепер прийде і дещо інше, бо йому, кепкуючи, дораджують це вже самі комуністи. А потім доперва, основно це перестудіювавши і перевірили це з дійсністю, буде міг політикувати з Сталіном. Тоді доперва, а це вже йому порадять і не-комуністи, зможе він покликуватись на американський "камон сенс", який сам затратив, побувши кілька тижнів у світі, а кілька днів у Советях. Тому саме треба йому тепер усе це наново передумати, а як добре передумає, тоді й "камон сенс" на щось прийдеться.

Ось така е наука з цієї розумної староримської засади: вчіться від ворога! Річ природна, що чим часи поважніші, чи рішальні може й на цілі століття, тим напасти ворога та його помічників стають більше наступили, нахабні, безшабашні. Ось ту велику життєву мудрість треба собі присвоїти та добре запам'ятати теж і американсько-українським землякам, якщо не хочуть падати раз-по-раз жертвами ворога та його помічників.

СЛІПІ ЧИ НЕПОПРАВНІ?

Перед американським конгресом почалися заходи, які мусять викликати в широких кругах громадянства вирази найкрайнішого здивування. Виступили там деякі конгресмени з домаганням заведення наново прогибіційного закону, щоправда тільки на часи тривання війни, але всетаки прогибіційного закону, який мав би заборонити просто зовсім виріб, продаж і купівлю всяких алкоголічних напйтків.

Здавалося би, що такого роду проект стрітенісь з таким загальним сміхом, що він згине на місце від апоплектичного удару й що його негайно трупом винесуть з конгресу. Та сталося інакше: проект відослано до судейського субкомітету палати репрезентантів, де він має вже в цьому тижні удостоїтись публічного переслухання. Показується саме, що найшлося сто тисяч таких людей у краю, які підписали петицію за ухвалення такого прогибіційного закону.

Слушно сказав один газетяр, почувши про сотку тисяч тих людей: де ті люди жили від 1919. до 1933. року, коли ми вже мали такий прогибіційний закон? Справді важко було припустити, щоб найшлося нині в Америці сто тисяч дозрілих віком осіб (які мають право підписувати петиції до конгресу), котрі отже тут жили вчаси обов'язуючої сили першого федерального прогибіційного закону, і не бачили, які наслідки вона потягнула для американського громадянства. Чи не знають вони, що прогибіції просто не вдалося перевести в життя? Що уряд просто не мав досить урядників, аби вилотити вітх людей, які нарушували той закон? Чи не знають вони, що через це урядники давалися перекупувати, аби дивитися кризь пальці на порушення закона? Чи не бачили вони, що владари там вчило не тільки прогибіційних

Урядників, алийх? Чи не бачили, що завдяки цій корупції по всему краю йшла беззаконна торгівля алкоголічними напйтками? Що наслідок закона не був такий, що люди алкоголічних напйтків не пили, але такий, що вони пили злі напйтки, часто справжню отрую, котра відбивалася фатально на очі, печінку, серце й інші органи тіла?

Чи можна припустити, що ці люди жили в краю, оглядали його, а цього всего не бачили? Чи вони такі засліплені своїм страхом перед алкоголічними напйтками, що не добачують, що законом не можна заставити до тверезості? Чи може вони такі жорстокі, що вони готові ще раз мучити громадянство муками прогибіції? Чи може вони такі жадні наживи, що не дбають ні за страшний наслідки для здоровля народа ні за страшний наслідки для державної господарки?

Кажуть газети, що замість розсліджувати вартість такого проекту, краще зробив би конгрес, якби він віддав ці гроші на воєнні цілі. Можна би сказати, що краще ужити ці гроші, якби за них розслідити умовий стан тих, що з таким проектом виступають.

Проф. Микола Чубатий.

Від ворога вчіться...

Греки та римляни вчителі громадської мудрості.

Старинні греки та римляни, себто так звані клясичні народи, лишили нам дуже багато культурних цінностей та життєвих рад, що по нинішній день стали фундаментом культури мало не всіх європейських народів. Від греків дістали ми яснї поняття, що це є правдивий патріотизм та що зрада батьківщини. Греки поставили нам перед очі світлі взори своїх патріотів, але теж демаго-

Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

рідних братів. Вони мали свого Аристіда, що твердо ціле життя стояв за справу рідного краю навіть тоді, коли несумлінні демагоги шашпетували некритичну масу проти нього, а запроданці власного народу, ослюнюючи свою зраду фразами, довели до того, що цього грецького праведника самі земляки прогнали з краю, хоч згодом, самі побачивши наглядну зраду темних типів та громадську праведність Аристіда, його, як

національного св'ятця, наново поставити у проводі атенського грецького народу.

Греки поставили нам теж перед очі чорні типи зрадників. Таким був Ефіяль, що серед найтяжчого положення грецького народу, коли перський окупант заливав їх край, він, кулений ворогом, сів замішання та як чорний дух служив ворогови власного краю.

На світлих та темних типах виховували греки своє молоде покоління, ставили йому яснї типи як взори до наслідування, а темні на це, щоб їх наслідики оминали як проказу.

Ось ці грецькі типи патріотизму та укритої зради є донынї повчаючими для усіх народів.

Культуру греків переняли римляни мало не живцем. Грецьку мудрість получали вони зі староримською обов'язковістю та спосібністю до найбільшої посвяти для батьківщини, що виявляла себе в чудових словах: "Солодко є вмирати за батьківщину". Ця думка високо ставить поняття жертвенности, обов'язкове для своїх земляків, аж до жертви крові влучно. А це таке важне у нинішні часи, коли приборана батьківщина американських українців бореться за існування. Тому вона має право домогатись і тої найвищої жертви від українсько-американських земляків та осуджувати всяке мародерство та ухил від того священного обов'язку.

Вчіться від ворога...

Римляни, крім такого високого поняття про горожанські обов'язки, мали теж багато практичного розуму у громадському житті. Ось тим практичним розумом вони потрапили з малої підгірської країни в середущій Італії розбудувати могутню світову могутність, що панувала мало не над цілим тогочасним знаним світом продовж повних 500 літ. Велика життєва мудрість державно - творчого римського духа міститься в думці старих римлян: "Аб госте дисцете...", себто по українськи: Вчіться від ворога.

Щож означає ця думка — вчіться від ворога? Староримська думка — вчітьсья від ворога — має таке значіння:

Коли ти хочеш добре пізнати, що тобі та твою народови йде на користь, а що на шкоду, то добре приглядайся тому, що поступає твій ворог. Коли ворог твого народу хвалить якісь особи чи їх роботу, то добре уважай, бо це певно укриті вороги народу. І навпаки, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

уважай, коли ворог якихсь

громадян ненавидить, на них постійно нападає, то видно, що має свій інтерес робити; видно, ті люди та їхня робота йому найбільше небезпечні.

Ще дальше розуміння тої староримської засади таке:

Коли серед громадянства крутяться люди, що повторюють ті самі закиди, що їх підносить ворог твого народу, то добре дивись ім на пальці, звідки то така згідливість поміж їх роботою та роботою ворога. Видно, що й цей явний ворог твоєї батьківщини й той закатушений, що нині укритий зрадник, прямують до того самого, а саме до цього, щоби завести твій наряд в неволю.

Ворог буде все опоганювати кожний почин, корисний для твого народу. Він буде знешляяти, очернювати найкращих твоїх патріотів, що звертають увагу на ворога, бо тим хоче він зробити їх нешкідливими для себе та помстити собі легкий шлях до повелення твоїх братів.

Колиж тепер такі самі закиди, маючи українців на увазі, повторюють проти українського громадського почину, проти українських установ, проти українських діячів певні типи, що являються серед громадянства, то тому, що вони накрюкують на своїх зовсім так само як ворог, вони являються його укритими помічниками.

Ось така е наука з цієї розумної староримської засади: вчітьсья від ворога!

Річ природна, що чим часи поважніші, чи рішальні може й на цілі століття, тим напасти ворога та його помічників стають більше наступили, нахабні, безшабашні. Ось ту велику життєву мудрість треба собі присвоїти та добре запам'ятати теж і американсько-українським землякам, якщо не хочуть падати раз-по-раз жертвами ворога та його помічників.

Праця темних сил серед американських українців тепер змоглася.

В теперішню історичну хвилину американські українці мають перший і головний обов'язок — сповнити сумлінно свої зобов'язання супроти американської батьківщини, що є у важкій потребі.

Та на них тяжить як моральний обов'язок це, щоб допомогти українському народови в Європі не дістатися в нове поневолення. Від сповнення першого та головного обов'язку

вони мають перший і головний обов'язок — сповнити сумлінно свої зобов'язання супроти американської батьківщини, що є у важкій потребі.

Та на них тяжить як моральний обов'язок це, щоб допомогти українському народови в Європі не дістатися в нове поневолення. Від сповнення першого та головного обов'язку

вони мають перший і головний обов'язок — сповнити сумлінно свої зобов'язання супроти американської батьківщини, що є у важкій потребі.

Та на них тяжить як моральний обов'язок це, щоб допомогти українському народови в Європі не дістатися в нове поневолення. Від сповнення першого та головного обов'язку

вони мають перший і головний обов'язок — сповнити сумлінно свої зобов'язання супроти американської батьківщини, що є у важкій потребі.

Та на них тяжить як моральний обов'язок це, щоб допомогти українському народови в Європі не дістатися в нове поневолення. Від сповнення першого та головного обов'язку

вони мають перший і головний обов'язок — сповнити сумлінно свої зобов'язання супроти американської батьківщини, що є у важкій потребі.

Та на них тяжить як моральний обов'язок це, щоб допомогти українському народови в Європі не дістатися в нове поневолення. Від сповнення першого та головного обов'язку

вони мають перший і головний обов'язок — сповнити сумлінно свої зобов'язання супроти американської батьківщини, що є у важкій потребі.

Advertisement for "ЧОРНІ ХМАРИ ІЗЗА ПРИП'ЯТИ" (Black Clouds from Przysta) by O.L. LUGOVYI. Includes text about historical events and a small illustration of a landscape.

Історична повість з часів Хмельниччини. Оповідання про боротьбу українського народу за волю, згадка про Богдана Хмельницького та інших діячів.

Advertisement for "WARRIOR BOND" (Warrior Bonds) with text "MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY" and "КУПІТЬТЕ ВОЄННІ БОНДИ". Includes an illustration of an American flag.

До Делегатів

НА ДРУГИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНЦІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В ФІЛАДЕЛФІ, ПА., В ДНІХ 22 І 23 СІЧНЯ 1944.

Отсим подаємо до відома всім заінтересованим, що:

1) Делегати на Другий Конгрес, які вже зголошені до секретаря Українського Конгресового Комітету, одержать картки вступу перед 15. січня ц. р.

2) До всіх зголошених уже делегатів висилаємо ще окремі kwestіонарі, які належить негайно вповинити й прислати назад до секретаря У. К. К. В цій kwestіонарі делегати звольте подати, чи візьмуть участь в спільній обіді в готелі, чи візьмуть участь у спільній вечері в Українській Салі та чи замовляють собі кімнату в готелі на нічліг з суботи на неділю. Просимо вповинити цей kwestіонар і негайно прислати назад, бо як відомо, місце в готелі дуже трудно дістати.

3) Делегати звольте уложити свою подорож так, щоб у суботу, 22. січня, в годині 9. рано вже всі були на місці. Стріча для всіх в готелі Бен-джамин Френклін, на розі 9-ої і Чеснат улиць. В готелі буде урядувати комітет від год. 7-ої рано і буде реєструвати делегатів. Хто приде вже в п'ятницю вечором чи ніччю, то нехай теж удасться до Бенджамин Френклін готелю, а там ним заопікуються.

4) З огляду на те, що деякі делегати питали, чи могли б зголосити своїх делегатів в сідні, бо в грудні не могли, продовжаємо речинь зголошення делегатів до 15. січня, але тільки на kwestіонарах, згаданих вище. Ці kwestіонари ми вислали до парохій і товариств, яких адреси ми мали, й просимо їх використати. Зголошення делегата мусить бути в наших руках не пізніше як 15-го січня, щоб ми могли вислати зголошеному картку вступу.

Оце, що тепер найважливіше. Слідить за дальшими звітками делегатів в пресі. В справах участі в Конгресі проситься писати на адресу:

BOHDAN KATAMAY, Sec'y

Ukrainian Congress Committee

817 N. Franklin Street, Philadelphia, 23, Pa.

З Офісу Военних Інформацій у Вашингтоні

Югославський фронт

По тритижневих великих боях з партизанамі, німці мусять признати, що югославський фронт є менше важний як інші фронти. Недавно говорилось в комунікаті з Берліна, що там відбуваються „страшні бої“. В той самий час Аліанти координують повітряні рейди й акцію морської флотилії з діяльністю югославської визвольної армії і дораховують до її великих прикладів. Крім того проголошено в Каїро, що між представниками головного команданта югославської армії, генерала Осипа (Тіта) Брєза і командою англо-американських збройних сил, відбулася в Александрії конференція в справі тіснішої співпраці.

Минулого тижня Югославська Визвольна Армія звела з нацистами бої за ті місця, в яких Аліанти мали зробити інвазію Європи. Вслід боїв війшов в користь партизан.

Головні бої відбулися в Східній Боснії. Німці напали партизан такою великою силою, що це дійсно виглядало на великий фронт. Німці кинули там шість дивізій війська, з танками і моторизованою піхотою, напали партизан з чотирьох сторін. В тій часті Югославські партизани пакостили німцям в той спосіб, що розривали бичну залізну дорогу, яка йде від Адріатського побережжя через Мостар і Сараєво до головної лінії Білгород-Ніш.

Щоби знити партизанські твердині в середині краю, німці напали партизан з Сараєва на полудневім заході, з Тузли на півночі і з Зворника й Сербії через ріку Дрину — на сході.

(Докінчення зо сторони 2-гої)

з деяким життєвим досвідом остерегти американсько-українську громаду перед тою акцією руйнівників. Ворогові потрібно, щоб між американськими українцями панувала сонність ще рік, ще два. Треба, щоб вони не виявляли себе американськими патріотами, та щоб не підносили голосу в обороні України, поки вона не опиниться у новій неволі на нові століття.

Порівняйте тепер це, що пише від кількох місяців комуністична газета друкована українськими літерами про ізд, про його ініціаторів, з тим, що нашіптують декому темні типи на уху, а самі побачте, що це до одного слова давня чорна робота, давні клевети. Тому від ворога вчить пізнавати, хто друг, а хто ворог американських українців.

Німці здається хотіли цим роздвоїти партизанські сили так, щоб частина осталася в Боснії, а друга частина в Сербії. Вони зробили сильний наступ і дещо партизан відкинули, але самі понесли дуже великі втрати. Пізніше партизани зібралися й заатакували німців. Частини шіснадцяти магометанської пригоди напали в Кладаню на німецьку війська і партизани впевняють, що в тій секторі ворог був відкинений і розбитий. Кладаня знаходиться тридцять п'ять миль на північній схід від Сараєва.

Шість німецьких дивізій в тій секторі — це тільки частина німецьких сил на югославському фронті. В Каїро обрахували, що німці мають в Югославії від 14 до 20 дивізій свого війська. Крім того мають ще неозначене число військ своїх сателітів. Сили визвольної югославської армії числять тепер на 30 дивізій.

Обидві воюючі сторони в Югославії вживають в боях великого числа військ, але тому, що партизани тримають своєю власною тактикою боротьби і тому, що не всі є куди розвітаніся, німці розбили такі свої ударні дивізії як дивізія князя Югена і 116 дивізія греської кавалерії на маленькі військові формуції, щоб в цей спосіб представити опір партизанам. Тому, що німці так зробили, це дає їм нагоду послугуватись більш ефективно танками й аеропланями.

В цій випадку наїсти краше стоять як партизани, але партизанам помагають Аліанти. Помагають в той спосіб, що в порозумінню з ними роблять на ворога повітряні рейди і доставляють партизанам военних припасів. Діється це зловж побережжя Адріатського моря. Аліантська повітряна сила бомбардувала з летунських майданів в Італії ворожі склади амуніції і концентраційні військові пункти. Завдяки цій допомозі партизани перемогли нацистів під важним даламатійським портовим містом Зароу і відбили від них островець Уляно, що лежить напроти Зари. Аліантська повітряна сила бомбардувала в минулїм тижні сусідній остров Пасман. Всі ці напади й поміч йшла в спілці й порозумінню з военними аліантськими силами по другім бої Адріатику, в Італії.

Покарання военних злочинців

В Харкові підвищено трьох німецьких офіцерів і советського зрадника. Повищено за те, бо вони призналися, що брали участь в масових убивствах і переслідуванню населення в Харківському районі. Це був перший прилюдний суд і виконання присуду на німцях, яких обвинувачено, що по звірські обходились з людьми.

Цей суд має велике значіння. Він показує, що хто дозволяє собі ломати засади міжнародного права, то хай знає, що він буде за це відповідати. Що більше. Цей суд звертає увагу на друге питання, що відноситься до кожної людини, бо те, що німці робили, не є тільки військовою, а загально людською справою.

Багато людей в Німеччині ще не здає собі справи, що теперішня війна є цілком інакша, як були всі попередні війни. Інакша тому, що в першу чергу її ведуть нацисти, а що вони ведуть її на свій власний лад. А треба знати, що вони почали цю війну таки в Німеччині.

Дотепер ще ніхто точно не знає, яке велике число німців нацисти вигубили в своїх концентраційних таборах. Про це довідаємося доперва тоді, як війна скінчиться. Але більшість німців знає, що нацисти робили за жидами, бо це діялося на їх очах. І як вони всього не знають, то всетаки мали нагоду придивитися дикунським вчинкам своїх нацистів. А не треба забувати, що вони в такій самій спосіб ведуть війну.

Давніше ніхто не чув, аби німецькі воєни розстрілювали тисячі невинних закладників. Не було цього ні у війні 1914-1918 років, ні в тій, що велася в 1870-1871 роках. Нема ніде записано, аби німецькі воєни й офіцери бивали, розстрілювали й голодом винищували старців, жінок і дітей тільки тому, що вони належали до іншої раси чи національності.

А нацисти якраз це роблять. Тому власне вони настроїли ворожо проти себе цілий культурний світ. А як кілька тисячів тому три великі потуги — Велика Британія, Советський Союз і Злучені Держави Америки — видали заяву, що ні один военний злочинець не втече від заслуженої кари, то цілий світ сказав: правильно. Розуміється, що нацисти були дуже невольні з такої заяви. Вони знають якої пакости людям наробили. Тому власне вони не мали відваги передати зміст Московської декларації до відома німецького народу. Навпаки, нацисти нарочно говорять німцям неправду, що кожного з них трактуватимуть як воєнного злочинця. Але це неправда!

Московську заяву не видали на дострах. Вона тільки перестерігає — перестерігає кожного чесного німця: „Не співпрачайте з нацистами. Не дозволяйте на те, аби нацисти примушували вас робити такі річї, яких ви самі не робилиби“.

Декларация, яку нацисти не оприлюднили, а навпаки, закрили перед німецьким народом, кінчиться такими словами: „Всі ті, які ще не закрювали своїх рук невинною кров'ю — повинні стеретись, бо інакше вони також можуть бути зачислені до винних, а тоді три Зданні Держави підуть за ними в найдальші сторони світа, найдуть їх і видадуть в руки обвинувачуючих, щоб перевести над ними справедливий суд“.

Так, щоб перевести над ними справедливий суд. Це зовсім не звучить як погроза пімсти. Провідники Протестантської Церкви в Норвегії — яка знаходиться в нацистському ярмі вже більш як три роки — застановлялися над цю справою і прийшли до такого заключення: „Насамперед хочемо сказати, що Церква ніколи не повинна закрити очей на несправедливість“.

„Для Церкви є дуже важно, щоб відповідали за несправедливість люди були покарані. Це не є пімста, а навпаки — цього вимагає Господня справедливість“.

„Розуміється, що ліпше було б сказати: Ми вже мали достить смертних кар і тюрем; робім все по стародавньому і тїшмося свободою без псування її гіркою медициною справедливости. Але якби ми так зробили, то миб ніколи не визбулись того, що було; тоді наше життя не було б основане на праві і справедливости, але на бездіяльності і вигодах“.

„Якби винних не покарано, то віра народу в право і справедливість булаб підірвана на кілька поколінь“.

„Як скінчиться війна, то Норвезька Церква негайно видасть до народу відозву, в якій промовить не тільки до народу, але й до влади: вимірять справедливу кару так, як право каже; Церква не хоче пімсти над німцями — вона домагеться справедливости“.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

AMERICAN RED CROSS
+
МИСТЕЦТВО І РЕМІСНИЦТВО В ШПИТАЛЯХ.

До різних родів праці, які Червоний Хрест добровільно уділює збройним частинам, прибавлено ще одну: златовання різного роду курсів в шпиталях для видужуючих ранених і хорих, курсів мистецтва і ремісництва. Це навчання не треба змішувати з терапією, яка провадиться під доглядом досвідчених лікарів. Для навчання на тих курсах Червоний Хрест притягає досвідчені мистецькі та ремісничі сили з місцевої громади. Ті курси дають технічне знання видужуючим і хорим у вільні хвилини, ніби дорозваги.

Започаткована рік тому в кількох великих шпиталях, ця праця позначилась таким успіхом, що тепер вводиться її в усіх шпиталях, де лиш заряд виявить до того охоту. В кожному шпиталю програми курсів випрацьовуються спільно з медичним персоналом, притягаючи до того місцеві таланти.

На курсах вчать, як опрацювати книжки, малювати, рисувати, різьбити, ліпити (скульптура), робити написи для реклами, працювати зі шкірою, металем, деревом, глиною, ткацькі, робити килими і тому подібне. На чолі кожного курсу стоїть досвідчений фахівець. Хорі найбільше люблять виробляти маленькі моделі пароплавів і літаків, різні шкіряні, дерев'яні та глиняні вироби. Багато з них люблять також робити військові і морські відзнаки. Вони їх тчуть з мотузків, вирізують з дерева, виділяють з глини, вишивають та малюють.

Такою рідкою нагодою почувти концерт професійного артиста — співака, концерт з різноманітною програмою, — як її складається при нагоді такого „власного“ концерту скрізь у світі — буде виступ п. Ольги Лепкової в Times Hall (240 West 44-Street) у Нью-Йорку. Ольга Лепкова вже добре відома нашій публіці, отже лише для пригадки згадаю, що вона кінчила музично-співоць студії в Музичному Інституті ім. Лисенка у Львові, опісля продовжувала їх у Відні та перд війною почала свої виступи на оперовій сцені у Львові. Приїхавши до Америки в р. 1939 п. Лепкова дала низку концертів у всіх більших містах як в Злучених Державях, так і в Канаді і скрізь ці концерти тішилися справжнім успіхом. Неменший успіх віднесла п. Лепкова і на сцені, виступивши в ролі Оксани — пам'ятних виставах „Запорожжя за Дунаєм“ та „Катерини“ в ролі матері — у Нью-Йорку та інших містах перед двома роками.

У неділю 16. січня (8.30 ввечері) п. Ольга Лепкова влаштує свій перший „власний“ концерт у Нью-Йорку, на Броду-воногу Хреста, щоб допомогти нашим раненим та хорим борцям, потерпівшим в боях з ворогами.

З МУЗИКИ
ДО КОНЦЕРТУ ОЛЬГИ ЛЕПКОВОЇ.

Дуже мало є наших українських професійних співаків в Америці: їх можна порухувати на пальцях. Так само незвичайно рідким явищем є концерти, які дають ці професійні співаки: десь часом раз на рік, або й ще рідше. Є в нас такі „чисто музичні“ концерти, коли один артист виконює сам цілу програму. В останніх п'яти роках у Нью-Йорку того роду імпрезами були концерти українських артистів Михайла Голіньського, Марії Сокіл, Любки Колесни, Романа Придаткевича, Павла Печеніги-Углицького — та може ще один-два — й це все. Отже кожний концерт українського професійного артиста є справжньою подією в нашому культурному житті, подією, якої вагу наші громадяни повинні розуміти й оцінити. І тому кожний такий концерт наше громадянство повинно вповні підтримувати, заповнюючи концертну залу по береги. Аджеж тоді — це одинока нагода зрозуміти рідницю поміж професійним артистом, обдарованим таланом і потрібними в його діяльності засобами, який довгі роки свого життя присвятив науці свого артистичного звання й праці в цій діяльці, а дилетантом — аматором, котрий на жаль, все ще у великій більшості в програмах наших концертів і часто-густо нижче всякого рівня, так і у виконанні як у виборі програми.

Такою рідкою нагодою почувти концерт професійного артиста — співака, концерт з різноманітною програмою, — як її складається при нагоді такого „власного“ концерту скрізь у світі — буде виступ п. Ольги Лепкової в Times Hall (240 West 44-Street) у Нью-Йорку. Ольга Лепкова вже добре відома нашій публіці, отже лише для пригадки згадаю, що вона кінчила музично-співоць студії в Музичному Інституті ім. Лисенка у Львові, опісля продовжувала їх у Відні та перд війною почала свої виступи на оперовій сцені у Львові. Приїхавши до Америки в р. 1939 п. Лепкова дала низку концертів у всіх більших містах як в Злучених Державях, так і в Канаді і скрізь ці концерти тішилися справжнім успіхом. Неменший успіх віднесла п. Лепкова і на сцені, виступивши в ролі Оксани — пам'ятних виставах „Запорожжя за Дунаєм“ та „Катерини“ в ролі матері — у Нью-Йорку та інших містах перед двома роками.

У неділю 16. січня (8.30 ввечері) п. Ольга Лепкова влаштує свій перший „власний“ концерт у Нью-Йорку, на Броду-воногу Хреста, щоб допомогти нашим раненим та хорим борцям, потерпівшим в боях з ворогами.

Що писав „Свобода“ тому 30 років?

8. січня, 1914.

3 НАГОДИ НОВОГО РОКУ
...Лишається нам одинока річ, на яку можемо покладатися широ і сміло, яка нас ніколи не заведе, ніколи не ошукає. Ця річ — це праця. Вже кому, як кому, а нам, українцям, тої праці якнайбільше потрібно. Нам треба багато працювати фізично і духовно, щоб дігнати інші, щасливіші від нас народи...

ОТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ В ГАЛИЧИНІ.

Дня 13. грудня 1913. р. відбулося у Львові торжественне відкриття Національного Музею в будинку при вул. Мошняцького. Сала виповнилася по береги запрошеними гістьми. Явилися відповідничники українських товариств та інституцій, єпископи, посли і багато інших громадян. Прибув теж намісник Галичини Коритковскі, маршалок союму Голуховскі й інші. Були теж і поляки, що нтеересуються культурним життям українського народу, як літерат Л. Кульчицькі, мalar Обст, різьбар д-р Баронч, архівар д-р Чоловскі й ін. З нагоди відкриття музею виголосив одногосдину промову фундатор музею, митрополит Шептицький.

СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ДІМ В НЬЮ ЙОРКУ

Під ч. 436 Вест 23. вул. в Нью-Йорку відкрито Слов'янськй Імігрант Сосайті — Слов'янський Іміграційний Дім. Товариство є дуже солідне, обслуга чесна. На підставі ухвали конвенції Українського Народного Союзу в Боділо Союз приступив у члени дому з вкладкою \$500.00. Директором на 1914. р. з рамени Союзу є С. Ядловський, його заступником М. Угорчак.

ЛЮДОДИ В УКРАЇНІ В СТАРОВИНУ.

У статті „Нариси стародавньої культури“ пише М. З.: „В наших українських казках часто читається про страшних людоїдів-песоголовців. Тепер ми вважаємо їх казками, тобто вигадками, а в ті давні часи їх вважали правдою. Про людоїдів у казках оповідається тому, що в давні часи справді жили людоїди на Україні. Це було ще в тих часах, коли люди жили по дикому.“

ОГОЛОШЕННЯ РУСЬКОЇ СПІЛКИ З ІОНКЕРС.

Річний митинг Руської Народної Спілки в Іонкерс, Н. Й., відбувся в понеділок 12. січня 1914. в год. 8 ввечір. Був вибір нових директорів. За уряд: Стефан Радко, предс., Діонісій Мерена, секр., Іван Спьяк, кас.

ЯК СКЛАДАЮТЬ ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР „СВОБОДИ“?

Дальші жертви зложили на „Ювільейний Дар „Свободи“: о. Петро Білон, Київленд, О. \$5.00; (Дай Боже, щоб „Свобода“ приєднала до себе всіх наших українців“). Юрій Небор з відділу 176 У. Н. С. в Шікаго, Ілл., \$5.00, І. Залорозний, Ньюарк, Н. Дж., \$1.00, Олена Придун, Ансонія, Конн., \$3.00; Марія Ходак, Рачестер, Н. Й. \$1.00; Петро Мельник і інж. Степан Сімбала з 204 від. У. Н. С. в Нью-Йорку по \$1.00; Тов. Вільні Козаки, від. 116 У. Н. С. в Трентон, Н. Дж. \$5.00; Павло Стадник, секр. \$2.00. разом \$7.00. На зібранню бр. св. о. Миколай, від. 293. на Савт Брукліні, Н. Й., 25. грудня 1943 зложили по \$1.00: Анна Томашевська, Максим Рибак, Григорій Пилипак, Андрій Данильчук, Іван Ластовський, Марія Демидчук, Василь Чопайдало, разом \$7.00.

(Дальші жертви будуть оголошені під тою самою рубрикою, себто: Як складають Ювільейний Дар Свободі?).

СУМ ЗАЛЯГАЄ НІМЕЦХИНУ.

ЛОНДОН. — Німецька преса й радіо дають тепер образ одсого суму. Викликають його передовсім вісти з російського фронту, як також вісти з Балкану, як і сподівання аліантської інвазії. Нащитична пропаганда старается впоїти в німців патріотизм очайдушними заклинками, що наприклад ні один народ у світі не міг би видержати стільки, кілька видержали німці в битві за Сталіноград.

Німецький уряд почав уже мобілізувати молодь до военної служби в краю.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОВУДОВАНА НА ПРАВИХ, ТРИВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

НАБИІ! СТІЛЯІ! — На італійському верху американські гармаші ладують мотдр, з котрого стріляють на німців у долині. На задньому тлі сержант підносить руку, аби дати сигнал стріляти.

Біла королева пралісу

Довгий час кружляли по Полудній Африці погоди...

Даремні труди.

Ці розшуки не були такі легкі, якби воно здавалося...

Одного разу Ляндаль зайшов до начальника кафрів...

Тут нема золота — відповів не дуже привітно кафр...

Подали муринське пиво й мурин станув мовчки при подорожникові...

Молджаджі купається.

Кілька місяців пізніше, коли Ляндаль вертається знову...

Раптом Яків, прислужник шукача, натрапив на гурток жінок...

— Ти не смієш підходити до ріки — крикнула одна з жінок...

Яків не відповів на те ні словом, лиш оглянувся за своїм паном.

Королева приходить.

На нікого ще Ляндаль так не ждав, як тепер. Голоси жінок стали дуже оживлені.

в неї було таке, як в інших європейок, що довгий час перебувають під гарячими променями підвінкового сонця.

Спершу він заговорив до неї мовою туземців і вона давала на кожний запит ввічливу відповідь.

Не знала нічого про широкий світ.

Підчас цієї розмови виявила королева велике зацікавлення й зацікавлення білого питаннями.

Ляндаль вже справді вибрався в дальшу дорогу, запитав він оттак собі, чи кафр не знає чогоньбудь про білу жінку.

З руху по відділах У. Н. Союзу

ЧЕСТЕР, ПА.

З діяльності 388 відділу У. Н. Союзу.

Для 2-го січня відбулися річні наради відділу 388 У. Н. Союзу, Тов. Запорозька Січ.

нову володаркою є така вона сама. Про її походження нічого їй не оповідав.

— Ні, я незаміжня — в тому мені білому чоловіку здавалося, що її очі потемніли.

Відтак муринська королева встала, обвинувала щільніше своєю накривалою, кинула на служанок та усміхаючися покинула гостя.

Підчас розмови Яків наповнив бокали водою й тепер обидва йшли у відповідній віддалі за Молджаджі.

ні Стефанові Кавалеві за його солідну та чесну працю.

По звитак приступлено до вибору нового уряду на рік 1944-тий. Для переведення вибору урядників та річного мінуту вибрано о. Омеляна Мишика.

По виборі урядників приступлено до поладження таких справ:

1) Український Конгрес. Реферували: Іван Михайлович, Михайло Тершавський. Доклад на тему: Чому скликається Конгрес та його вартість під сучасну пору.

2) 50-літній Ювілей У. Н. Союзу. Справу реферував о. Омелян Мишик та рівночасно пропонував план, як можна такий ювілей відсвяткувати гідно та з моральним і матеріальним успіхами.

покликуючи до нього відповідних людей, які змогли би доложити всіх старань для успішного переведення.

3) Рішено, що кожний член, який платить до місцевої каси мусить обов'язково бути присутнім на похороні члена відділу.

4) Члени, які не платять повної вкладки до місцевої каси мають платити по 10 центів на відділові видатки та рівночасно не можуть користатися з жадних відділових послуг.

Наради перейшли з успіхом та ентузіазмом. Їх закрито молитвою.

Іван Совінський, секретар.

ЗМІНА СИСТЕМИ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДІВ ДЛЯ ПОБОРОВИХ.

ВАШИНГТОН. — Управа армії та воєнної флотії зарядила, щоб військові лікарі переводили безпосередньо самі оглядини здоров'я новопокликаних рекрутів.

ЩОБ СПОВНИТИ ЯК СЛІД ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

По хоробраві і тямній людині, бо був повалений у фабриці при роботі, номер 28, грудня 1943 р.

НЕ НОВА Паша обслуга не є нова. Хоч вона під кожним оглядом модерна, то кожний бачить, що за нею є 30-літній досвід.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Уряд Тов. Зап. Січ, від 3, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в четвер 13. січня.

РАЧЕСТЕ, Н. Я. — Місячні збори Тов. Вільних Козаків, від 316, відбудуться 13. січня.

ДИСТАНУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОШУКУЮ СТАРШОЇ ДІВЧИНИ до домашньої роботи, 3 business People, має знати добу партиї і гроші прати, має красний покій для себе і \$15 долларів на тиждень.

JERSEY CITY, N. J. ДО ВИНАЯМЛЕННЯ 3 кімнати. Рент \$15.00 місячно.

ДАРОМ ВИШЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК (SAMPLE) КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА По хоробраві і тямній людині, бо був повалений у фабриці при роботі, номер 28, грудня 1943 р.

UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

Д-Р С. ЧЕРНОВ Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Підбір й крой.

КANAІ KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

МІРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

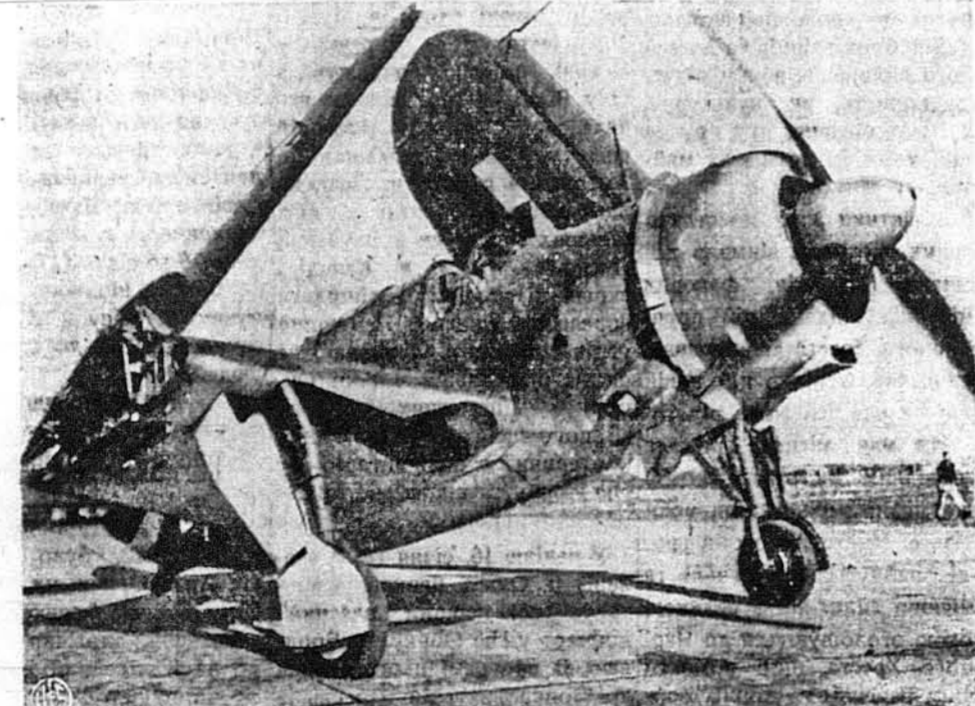
ІВАН БУНЬКО

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛЬФІЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

„ПІЯСТУК ФЛЮТИ". — Так виглядає „гелдайвер", нової системи бомбовиків, що має свою базу на кораблі й має швидкість боевого літака.

ТАРЗАН ч. 900. Машерують на смерть.

Як нацисти підійшли до табору Тарзана на стільки, що почули бубни, їх схопив страх.

Двох звернулося до втечі, але один офіцер їх застрелив.

„Так належить трусам", він заявив. „Тепер наперед. Чи боїтеся Тарзана й його шумовиння?"

Під залізною рукою дисципліни, бездушні вояки пішли маршом.

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.